

Decernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 281

Maribor, torek 11. decembra 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem črk. zav. v Ljubljani št. 11.400

Veja mesečno, prejema v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

V meje resnice

Minulo nedeljo so gg. Smodej, Kremžar in dr. Natlačen kot zastopniki SLS šli na neko prireditev Vukičevićevih radikalov v Nišu in tam manifestirali večno zvestobo SLS radikalom. Poslanec Smodej je med drugim v svojem govoru izjavil, da so zastopniki SLS prišli v Niš, ker je radikalna stranka najboljši prijatelj SLS. Mi — je dejal dalje — se bomo z radikali vedno našli na mestu, kjer moramo biti. Niti trenutek se ne sme dvomiti v našo zajednico z radikalno stranko. Mislim, da je naša zajednica večna. SLS in NRS sta samo dve različni imeni za eno in isto stvar.

Dobro! Odkritost je lepa reč in gošpodje bodo storili le prav, ako čimprej natočijo tudi slovenskemu ljudstvu čistega vina in mu povedo, da SLS več ne eksistira; ampak da je to danes vse skupaj že NRS. Tako se bodo marsikomu odprle oči.

Se bolj zanimiv — ker z zgodovinskih dejstev ne tako v skladu kot prvi — je bil drugi del Smodejeve govorice pri čaši rujnega vinca.

»Prišli smo« — je dejal — »v Niš v spomin našega ujedinjenja. Mi smo vedno na to ujedinjenje mislili, četudi nismo sineli pod tujim jarmom o tem govoriti. S hvaležnostjo se spominjamo, da je baš tu v Nišu narodna skupščina sklenila, da se vojna ne bo poprej zaključila, dokler se ne ujedinijo vsi bratje Srbi, Hrvati in Slovenci«.

Nas nedvomno iskreno veseli, če da nes gospodje priznavajo svojo ljubezen do države vsaj v besedah, zakaj njihova dejanja kažejo baš nasprotno in tirajo državo v propast. Tudi nam ni na tem ležeče, da bi jim neprestano očitali njihovo preteklost, njihovo protisrbsko gonjo pred in med vojno in njihovo petolizništvo pred Habsburgovci. Toda, če sami načenjajo vedno znova to poglavje in skušajo falzificirati zgodovinska dejstva, je naša dolžnost, da jih spomnimo z njihovimi lastnimi izjavami na resnico. Pred nami leži »Straža« od 27. julija 1914, št. 44. V tem osebem glasilu dr. Korošca čitamo na strani 4. sledeče:

Glasilo štajerske liberalne stranke, »Narodni list«, ki se tiska sedaj v on, ljubljanski tiskarni, kjer že več let veje srbskemu kraljestvu preprijazen duh, ni zadovoljen z našo pisavo o Srbih. Pišemo bajne o Srbih nizkotno in pošlo. V oni, po veleizdajstvu dišeči tiskarni v Ljubljani je gospodom ne ljubo, da pišemo tako, kakor se v resnih časih za poštene avstrijske državljane edino spodobi... Dežele naše avstrijske države naj pustijo Srbi pri miru. Ako tega ne storijo, ako celo v naših mejah agitirajo za veleizdajstvo, ako nam umorijo našega prestolonaslednika, ker je hotel ohraniti Avstrijo v tem obsegu, kakor je danes, potem moramo kot zvesti državljani tudi mi nastopiti proti njim. Njih politična stremjenja so nam sovražna, in slovanska vzajemnost od nas ne zahteva, da bi morali odabravati vse, kar si Srbi izmislijo in hočejo... Naši zastavi sledi slovensko ljudstvo in mi nosimo zanj odgovornost. Zato mora biti naša politika posebno v teh resnih časih jasna, trezna in pametna. Tako je, ako trdno stojimo ob strani Avstrije in njenega cesarja«.

Proti Davidoviću

VUKIČEVIĆ IN DR. KOROŠEC SE NAMERAVATA OTRESTI VSAKEGA DAVIDOVIČEVEGA VPLIVA.

BEograd, 11. decembra. Politična situacija se razvija vedno bolj zanimivo. Kakor vse kaže, se bo tokrat Davidović njegova prirojena omahljivost kruto maščevala. Vukičević in Korošec sta demokratom silno zamerila, ker so spravili vladu s svojim odporom proti imenovanju polkovnika Maksimovića v veliko zadrego. Zato kujeta sedaj načrte, kako bi se enkrat za vselej iznebila Davidovičevega nadzorstva in tutorstva. Sprva se je domnevalo, da gre le za manever, s katerim naj bi se preplašilo demokrate, sedaj pa postaja vedno bolj jasno, da hoče Vukičević končno obračunati z Davidovićem, pri čemur ga skrivoma podpira tudi dr. Marinković.

Kampanja proti Davidoviću je že pričela. Predvsem mu očitajo, da je imel včeraj taje sestanek s samostojnim demokratom Wilderjem, ki se je

na povratku z nedeljskega shoda v Požarevcu ustavil v Beogradu in posetil več svojih prijateljev. Davidoviča obdolžujejo vladinovi, da se zahrbitno pogaja s KDK in da namerava, čim bi se dosegel sporazum, izzvati krizo sedanje vlade. Zanimivo je, da je beograjska policija včeraj ves dan poizvedovala po mestu, s kom se je shajal posl. Wilder, in kje se je mudil za časa svojega bivanja v Srbiji.

Neki radikalni minister se je danes izrazil: »Dosedaj je grozil z demisijo Davidović, sedaj pa mu bomo odvzeli to orožje. Radikali hočejo namreč še ta teden izzvati krizo vlade, ker je njihovo sodelovanje s klerikalci in muslimani že zasigurano in morejo vrh tega računati tudi na podporo Marinkovičeve demokratske skupine, s čemer bi bila zagotovljena tudi delamost narodne skupščine.«

Kralj Jurij na smrtni postelji

ZADNJE NJEGOVE URE. — KATASTROFA NASTOPI NAJBREŽE ŽE DANES.

LONDON, 11. decembra. Davi je bil objavljen o zdravstvenem stanju angleškega kralja Jurija buletin, ki naglašja, da se je začela infekcija zopet širiti in da je prizadeto tudi že srce. Kraljevo stanje je silno resno. Ker je bolnik radi 20dnevne vročice silno oslabil, ni več nobenega upanja, da bi prebolel krizo.

BEograd, 11. decembra. Opoldne je prispela semkaj vest, da je stanje angleškega kralja Jurija silno resno. Zdravniki nimajo nobenega upanja, da bo preživel današnji dan. Infekcija pljuč se je razširila na vse telo in je zajela tudi že srce, ki je močno oslabilo. Vsi člani kraljeve rodbine so do-

bili poziv, naj se zbero ob kraljevi bolniški postelji, prestolonasledniku pa je bila poslana brzojavka, da naj čimbolj pospeši svoj povratek v London, ako hoče videti očeta še živega.

LUGANO, 11. decembra. Angleška križarka »Enterprise« je prispela z angleškim prestolonaslednikom v Brindisi. Od tu je nadaljeval prestolonaslednik vožnjo s posebnim vlakom in je prispel danes v Lugano, kjer se je ustavil vlak samo za kratek čas, da je mogel zunanji minister Chamberlain pozdraviti prestolonaslednika in mu sporočiti zadnje vesti o kraljevem stanju.

Konec koalicije v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. dec. Klub občinskih svetovalcev SLS je danes objavil izjavo, v kateri odklanja nadaljno sodelovanje v ljubljanskem občinskem svetu, dokler se ne razčisti afera o razširjenju električne cestne železnice. Radi tega je bila za danes sklicana seja občinskega sveta odpovedana. Splošno se domneva, da nameravajo klerikalci onemogočiti sprejem proračuna ter doseči potem razpust občinskega sveta in imenovanje klerikalnega komisarja.

Zdravku Deleja oproščen

LJUBLJANA, 11. decembra. Porotna razprava proti bivšemu trgovskemu potniku Zdravku Deleji, ki je služboval več let tudi v Mariboru in je pred meseci v Bohinju ustrelil svojo ljubico Likarjevo, je trajala včeraj ves dan in do 4.30 zjutraj. Zaslisevanje priči je trajalo preko polnoči. Porotniki so se umaknili na posvetovanje šele ob 3. zjutraj in so se posveto-

Toliko samo zgodovinske reminiscence, da se Smodejeve izjave, kako je SLS »vedno mislila na ujedinjenje«, spravijo v meje prave resnice.

vali nad eno uro. Soglasno so zanikali vsako krivdo obtoženca, nakar je bil Deleja oproščen in takoj izpuščen.

Vojna nevarnost med Bolivijo in Paragvajem

NEWYORK, 11. dec. Napetost med južno-ameriškimi republikami Bolivijo in Paragvaj, ki je nastala radi obmejnega spopada, pri katerem so imeli Bolivijci 22 mrtvih, stalno narašča. Bolivija je odklonila vse posredovalne akcije Čila, Perua in Mehike. Tako v Boliviji kakor v Paragvaju je odrejena mobilizacija. Čete so že koncentrirane na meji in pride lahko vsak čas do spopada. V obeh državah vlada veliko razburjenje. Bolivijski poslanik je včeraj zapustil La Paz in mu je dala paragvajska vlada do meje častno spremstvo. V Boliviji se vrše vsežike demonstracije proti Paragvaju. Bolivijska vlada je ustanovila poseben izvršni svet, ki ima nalogo, da vodi usodo države v času krize. Nacionalni kongres je sklican za danes, da sklepa o vojni navedbi. Za nedeljo določene občinske volitve so odgojene, Panameriški kongres, ki je bil včeraj odprt v Washingtonu, je sklenil, da bo še v zadnjem trenutku skušal posredovati med obema državama, da se doseže mirna poravnava in prepreči vojna.

Sestanek Brianda z Mussolinijem

PARIZ, 11. dec. V tukajšnjih listih je bila objavljena vest, da pride med Briandom in Mussolinijem v kratkem v kakem mestu ob francosko-švicarski meji do sestanka. Zunanji minister Briand je sedaj vse te vesti odločno demantiral.

Nezgoda oceanskega parnika

LONDON, 11. dec. Veliki oceanski parnik »Celtic« je zavozil nedaleč od Quenstowna na Irskem na morske čer. Potniki so se rešili na neko drugo ladjo. Na kraj nesreče je bilo odposlanih več vlačilcev, toda reševalna dela dosedaj niso imela nobenega uspeha.

Velika nesreča v rudniku

LONDON, 11. dec. V bližini mesta Morococha v republiki Peru je prišlo v tamkajšnjem rudniku v nekem rovu, ki je bil izpeljan pod jezerom, do težke eksplozije. Posledica je bila, da je v rov vdrla voda in je utonilo pri tem 80 delavcev. Bati se je, da zalije voda še ostale rove.

Zgoreli v baraki

VARŠAVA, 11. dec. V varšavskem predmestju Mokotovu je zgorela včeraj neka lesena baraka, v kateri je prenočevalo 5 delavcev. Trije od njih so zgoreli, dva pa sta dobila težke opekline in so ju le z največjimi težkočami rešili iz plamena. Ogenj je zanetil neugasli cigaretni ogorek.

Zverinski umor dveh starčkov

PARIZ, 11. decembra. V vasi Avril je bil izvršen grozen roparski umor, čegar žrtev je postala stara zakonska dvojica. Roparji so najprej zabodli z bodalom 85letnega starčka, nato pa še njegovo 82letno ženo, ki so ji porinili nož v prsa. Še predno pa so izvršili umor, so pobili oba na tla in jima naložili na čevlje žareče oglje, da bi ju prisilili, da povesta, kje imata skrite svoje prihranke.

Pozor na srečke prostov. gasilnega društva v Libeličah.

Prejeli smo: Kakor smo že objavili, se je moralo žrebanje dobitkov efektne loterije prostov. gas. društva v Libeličah radi tehničnih ovir preložiti na dan 7. aprila. Nekateri prejemniki srečk so prav pridno zadostili svoječasnemu pozivu. Ostalo pa je razposlanih precejšnje število srečk, kojih prejemniki niso srečk niti vrnili, niti nakazali denar. Zato smatramo srečke, ker niso bile vrnjene, za razprodane ter prosimo najnujnejše, da se nam čimprej nakaže odgovarjajoči denar. Le v neoviranem poslovanju zlasti pa le ob pritoku potrebnih sredstev bo odboru mogoče izvršiti potrebne priprave za brezhibno izpeljavo žrebanja. Ob tej priliki ponovno apeliramo na vso slovensko javnost, naj pridno kupuje srečke (à 10 Din) gasilnega društva v Libeličah. Dobitki so lepi in v razmerju s številom srečk mnogoštevilni. Sežite po njih! V pomoči do bližnjega najdete lahko lastno lastno srečo in korist. — Odbor za efektno loterijo prost. gas. društva v Libeličah. —

Pristopajte k stavbni zadrugi »Ribniška koča« kot zadrugi člani! Deleži à Din 100, pristopnina Din 20. Pojasnila daje zadruga »Ribniške koče« r. z. z. o. z. v Mariboru.

Ostrejša sapa iz porotne dvorane

EKSEMPLARIČNE KAZNI ZA HUDODELSTVA UBOJA. V ŠTIRIH SLUČAJIH PO POROTNIŠKIH SOGLASNOPOTRJEJEN UBOJ. — POŽIG, JAVNO NASILSTVO IN TATVINA.

Včerajšnji otvoritveni dan zimskega porotnega zasedanja v Mariboru je bil nad vse zanimiv. Ne toliko po kakšnih zapletenih in z juridičnega stališča težkih slučajih, temveč radi tega, ker so porotniki, ki so bili tokrat izžrebani, v vseh treh slučajih soglasno spoznali obtožence krive hudodelstva uboja, kar se je pač redko pripetilo pri porotah zadnjih let, ko smo doživljali mnogo več nerazumljivih prostoredov kot pa krivdorekov. Poleg tega se zdi, da pričanja-jo tudi poklicni sodniki odmerjati dosti ostrejšo kazen kot dosihmal. Včerajšnji dan vsaj je to dal čutili, ko so prejeli trije ubijalci po štiri, pet in šest let težke ječe! Uboji se v naši oblasti tako silno množijo, da je eksemplarično kaznovanje tega zločina povsem razumljivo.

Pri včerajšnji tretji razpravi, ki se je vršila od 15. do 18. proti Jožetu Strmšku iz Cerovca radi uboja, je bila porotna dvorana že docela napolnjena poslušalcev. Ker so ljudski sodniki tudi tu soglasno potrdili uboj in soglasno zanimali vinjenost, je zašil senat obtožence na šest let težke ječe z raznimi poostitvami. Zanimivo je omeniti tudi to, da so v vseh včerajšnjih slučajih obsojenci sprejeli kazen brez ugovora in takoj pričeli služiti dolgih in težkih petnajst let...

Četrti uboj

Tudi danes je bil na sporedu porotnih obravnav slučaj uboja, izvršenega v Partinju. In obtožence posnemamo naslednje podatke: Lepega avgustovega večera so mleli jabolka pri dveh posestnikih v Partinju. Enemu kot drugemu so pomagali kakor je navada tudi po vabljeni fantje iz drugih hiš. Prvi so končali delo fantje pri enem posestniku ter se okoli desetih ponoči hoteli raziti. Bili so to: obtoženec Franc Krušnik, 25 letni hlapec, njegov brat Jožef, Ivan in Jože Pak ter Leopold Leš. Na cesti pa jim je prišel nasproti od drugega posestnika Alojzij J. Senekovič. Ko ga je opazil obtoženi Franc Krušnik, je stopil proti njemu in enostavno zamahnil z nožem po Alojziju J. Senekoviču, ki da je s svojim bratrancem Alojzijem F. Senekovičem pretepel nekega Polnarja. Napadeni je dobil lahko telesno poškodbo in zbežal k svoji skupini tovarišev ter razložil svojemu bratrancu Alojziju F. Senekoviču, kaj se mu je pravkar pripetilo. Kmalu za tem sta prišla oba Senekoviča dohitela obtoženčevega brata Jožeta Krušnika ter ga pretepla. Alojz J. Senekovič ga je tolkel s samokresom po glavi, Alojz F. Senekovič pa ga je udarjal s planko po glavi. Jože Krušnik je prejel lahke poškodbe.

Sedaj je pa seveda klical tepeni Jože Krušnik na pomoč. Prihital je res njegov brat Franc ter zabodel Alojzija F. Senekoviča z nožem v prsa. Ranjeni je utekel; pri begu pa je padel, radi česar ga je obdolženi dohitel in še dvakrat na tleh ležečega zabodel v hrbet in desni bok. Poslednja poškodba je bila smrtonovarna in je res povzročila mesec dni za tem radi zastrupljenja smrt ranjenca.

Današnje razprave vodi vdss Posega, prisednika sta dss dr. Tombak in okrajni sodnik dr. Mihalič; zapisnikar pravni praktikant dr. Dev. Obtožbo je zastopal državni pravnik dr. Zorjan, zagovarjal je Krušnika odvetnik dr. Brandstetter. Porotniki so tudi v današnjem slučaju soglasno potrdili uboj in je bil zato obsojen Krušnik na tri leta težke ječe.

Požig iz maščevalnosti nad materjo in bratom

Ana Brumen, 23letne hčrj pokojnega posestnika v Gomilcih pri Ptuj, se je zagovarjala danes radi zločina požiga in javnega nasilstva. Obtoženki je pričetkom tega leta umrl oče. Ker je najsta-

rejši otrok, je pričakovala, da dobi posestvo ona. Zgodilo pa se je drugače: posestnik je postal njen brat Ignacij, ki ga zato lastna sestra ni mogla več videti. To sovraštvo se je obdolženkini notranjosti še večalo radi njenega prepričanja, da jo mati in brat radi tega gledata po strani, ker ima nezakonsko de- te in ker je že zopet v blagoslovljenem stanju. Dozorel je v njej strašen sklep, da se maščuje nad bratom in materjo, ker je ostala brez dedščine. Dne 14. avgusta t. l. je to res tudi izvršila. Sredi gluhe temne noči je prišla na skedenj in zažgala slamo. Ogenj se je bliskoma razširil. Ko sreči se je brat Ignacij pravočasno zbudil, ker bi bil sicer speč na skednju tudi sam zgorel. Ognjeni element je napravil za 30.000 Din škode.

Že od vsega početka so sumili obdolženko kot storilko. Kasneje je res tudi orožnikom priznala dejanje rekoč, da bi se bila rada znebila tudi brata, da bi potem dobila sama posestvo... Preiskava pa je dognala še to, da je pisala Ana Brumen 24. avgusta svoji materi pismo, v katerem grozi bratu z novim požigom in z istim zločinom tudi sosedoma Zelenku in Krambergerju, ker sta naklonjena bratu! Tudi to je obtoženka priznala preiskovalnemu sodniku.

Ana Brumen je tudi na današnji razpravi brez oklevanja priznala svoj zločin. Porotniki so soglasno potrdili njeno krivdo, nakar je bila obsojena na 4 leta težke ječe.

Stara navada - železna srajca

Tudi in zlasti pri postopacih in dogoparklježih velja gornji rek. To kaže današnja razprava proti komaj 18letnemu delavcu Mihaelu Novaku, ki je obtožen hudodelstva tatvine.

Novak je imel že štiri kazni radi tatvine. Z ričeta je prišel šele letos 10. marca ter stopil na praznik sv. Jožefa v službo pri posestniku Vincencu Najvirtu v Nebovi. Tu je kmalu »ugotovil«, da ima brat njegovega službodajalca Janez Najvirt precej nezaklenjenega denarja. In ko je bil Novak nekega dne sam doma, je šlo ž njim deset tisočdinarskih bankovcev in še nekaj drobiža ter par prazničnih čevljev in samokres, last delodajalca Vincenca Najvirta. Kot kafr je nato zginil tatinski Mihec v Zagreb »na dopust«. Tam je bilo seveda primissima življenje! Ko pa je pošel denar, se je seznanil fant z rojakom Karlom Sibilom in Andrejem Koražimo. Mahnili so jo peš proti domačiji. Dne 1. septembra so med potjo vlomili v Strmcu v hišo prevžitkarja Štefana Jeriča ter odnesli obleke, perila, jedil in dragočnosti za preko 1000 Din. Naslednjega dne se je pojavila ekspedicija troperesne tatinske detelje v Stopnem, kjer je bil Mihec kot domačin dobro znan. Na piko je vzel kočjo svoje »klijentke« Julijane Jernejškove, pri kateri je že prej dvakrat vlomil. Tu pa v tretje ni šlo rado, saj izjema je potrjuje pravilo! Sosedeje so vse tri zasačili.

Porotniki so soglasno potrdili vprašanje o tatvini, nakar je bil Miha Novak obsojen na 3 leta težke ječe.

Podporno društvo za revne učence v Mariboru

Želi tudi letos za Božič spet preskrbeti najpotrebnejšim otrokom vseh mariborskih šol obleko in obuvalo. Okoli 600 jih je. Iskreno prosimo vse človekoljube za prispevek v blagu, denarju ali tudi odloženem oblačilu. Do sedaj so darovali: Tvrška Freund usnje za 24 parov, Hoffmann Blecha za 10 parov, Mastek, Michlitsch, Ulaga-Szincz, Hutter, Jančič, Turad manufakturo, Oblastni odbor 1000 Din, V. Č. 800, po 100 Din pa gg.: dr. Orosel, Pinter & Lenard in G. F. Neimenovan 30 Din. Vsem blagim dobrotnikom izreka najtoplejšo hvalo odbor. Darove za društvo sprejema dekliška meščanska šola v Cankarjevi ulici ter naj se izroče pri šolskem slugi.

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Spolno obolenje šolskih otrok v Mariboru

Več inozemskih in nekateri tuzemski časopisi so objavili članke o spolno obolenih deklicah mariborskih šol.

V svrhu pravilnega presojanja in da se prepreči nadaljne senzacionalne vesti in govorice ter neupravičena sumničenja, objavlja mestni fizikat mariborski, v čegar delokrog spada zatiranje nalezljivih bolezni po šolah, sledeče uradno ugotovljene podatke:

Na posebnem, od odraslih bolnikov popolnoma ločenem oddelku tuk. splošne bolnice, se zdravi radi kapavice 8 deklic v starosti 6 do 13 let, ki so posejale otroške vrtce ozir. osnovne šole v Mariboru. Vse te so virgines intactae in so se okužile, v kolikor je bilo mogoče dognati, po večini od sstanovalec ter se je pri vseh izključila krivda kake kaznive nenravnosti ali zlorabe.

Te vrste okužbe pri deklicah so obječajne v vseh večjih mestih in se dogajajo potom skupne uporabe ležišč, posteljnega perila, kopalne vode, kopalnih gob, brisač itd.

Smrtna kosa.

V ponedeljek je preminula v Mariboru po dolgi bolezni gospa Milica Hrašovec, roj. Lackner. Njene zemске ostanke pokopljejo v sredo, ob 3.30 pop. na pokopnem pokopališču. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Snež pokriva dol in breg.

Jasno in prijetno decembersko vreme se je nenadoma izpremenilo. V nedeljo zvečer se je mesto zavilo v gosto meglo, včeraj čez dan pa je pričelo iz megle pršiti. Ko je zvečer temperatura padla, se je pričel usipati sneg v gostih kosmičih in pobelil do 10. ure vse ulice. Davi ga je bilo v mestu in okolici do 10 cm. V jutranjih urah je prenehalo snežiti, toda le nekaj časa. Vse predpoldne je temno nebo, ki se je spustilo prav do mestnih streh, usipalo zimske darove na deželo, sicer bolj južne, toda v izobilju. — Blizmo se najkrajšemu dnevju, ki bo trajal le 8 ur in 25' in najdaljši noči, ki bo trajala 15 ur in 35'. Zašli smo torej v zimo, ki bržčas ne bo kmalu odnehala. Stoletna praktila obljublja za Božič hud mrz in mnogo padavin. —

Cankarjeva proslava

bo danes v gledališču. V spomin desetletnice našega največjega pisatelja Ivana Cankarja se vprizori nocoj njegovo izvrstno delo »Hlapci« z uvodnim predavanjem g. prof. dr. Sušnika. —

Ljudska univerza v Mariboru.

Tečaj iz logike! Predava g. prof. dr. Dolar. Prvi sestanek danes, v torek, 11. decembra, ob 6. zvečer v gimnaziji I. nadst. —

Snež trga telefonske žice.

Težak sneg, ki je zapadel sinoči in davi, je potrgal po mestu več telefonskih žic. Na podlagi prijav je telefonska centrala kontrolirala vse zveze in takoj odposlala tehnično delavstvo, da vzpostavi prekinjene stike.

Motorni plug na delu.

Predpoldne je prvič stopil mestni motorni plug v funkcijo. Čeprav je snežna plast že precejšnja, jo motorna naprava kaj hitro odstranjuje in odlaga na rob hodnikov. Čiščenje ulic hitro napreduje in se ne bo zavlačevalo kot prejšnja leta.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Od 1. do 7. decembra je bilo prijavljenih mariborskemu mestnemu fizikatu 21 slučajev obolenosti na nalezljivih boleznih in sicer: 19 slučajev, ošpic ter po 1 slučaj davice in šena, od katerih pa dosedaj še noben slučaj ni končal s smrtnim izidom.

Razpisano inženjersko mesto.

Pri mestnem magistratu mariborskem se razpisuje mesto inženjerja-arhitekta. Upoštevale se bodo prošnje samostojnih arhitektov, ki imajo razun običajnih pogojev najmanj 5letno prakso. Prošnje s predpisanimi prilogami je vložiti najkasneje do 15. januarja 1929. —

Streljačka družina mariborska

naznanja članstvu, da se bo vršil redni občni zbor v soboto, dne 15. decembra in ne kakor je bilo včeraj pomotoma javljeno v četrtek, ob 20. uri pri »Zamorcu« v radio-dvorani.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 11. decembra ob 20. uri: »Hlapci«. (V spomin desetletnice Cankarjeve smrti), s predavanjem g. dr. Sušnika.

Sreda, 12. decembra. Zaprto.

Četrtek, 13. decembra ob 20. »Švejk«, ab. A. Kuponi. Gostovanje g. Daneša.

Petek, 14. decembra ob 16. uri »Hlapci«.

Dijaška predstava.

Dover - Calais na mariborskem odru.

V najkrajšem času nas bo mariborsko gledališče presenetilo z eno najzanimivejših komedij letošnjega repertoarja. To bo vprizoritev efektne in duhovite moderne komedije »Dover-Calais«. Že kraj dejanja, kjer se komedija dogaja, bo nekaj novega: vsa tri dejanja nas bodo presenetila na krovu razkošne parne jachte, kjer se bodo vršili pred nami duhoviti in dramatični prizori. Mariborsko gledališče je dalo napraviti za vsa tri dejanja docela novo kulisno opremo in kostume. V glavnih vlogah nastopajo gđc. Starčeva, gg. Skrbinek, Rakuša itd. Režira g. J. Kovič. Vsekakor bo vprizoritev komedije »Dover-Calais« za Maribor nekaj čisto novega in opozarjamo že danes c. občinstvo, da si za prvo predstavo, ki bo izven abonmana, rezervira vstopnice.

Večer pesmi z lutnjo.

katerega priredi Elza Laura Wolzogen v petek, dne 14. t. m. v kazinski dvorani, zavzema v našem koncertnem pokretu svojevrstno mesto. Umetnica štejejo med najboljše zastopnike ta stroke in to v reproduktivnem, kakor v produktivnem smislu. Objavila je že celo vrsto skladb za ta instrument. S svojim prvovrstnim predavanjem pa doseže povsodi, kjer nastopi, največje uspehe. Umetniški večer bo posebna atrakcija za naše prijatelje domače glasbe. —

Zanimivo predavanje.

V četrtek, dne 13. t. m. ob 20. bo predaval v čitalniški dvorani Študijske knjižnice g. Milan Danič iz Zagreba zanimivo predavanje o »Racionalizaciji« v uradu in obratu v zvezi s tayloriziranimi delovnimi sredstvi, zlasti pa o modernem knjigovodstvu »Taylorix«, ki je v inozemstvu že splošno uvedeno in zdaleka prekaša vse slične sisteme. Za to zelo poučno predavanje, po katerem se bo vršila debata in praktično razkovanje »Taylorixa«, se opaža v javnosti, zlasti v gospodarskih krogih, veliko zanimanje in je zato pričakovati velike udeležbe. —

Svinjski sejem v Mariboru.

Na svinjski sejem, ki se je vršil dne 7. t. m. v Mariboru, je bilo pripeljanih 237, prodanih pa 127 svinj. Cene so bile sledeče: 5-6 tednov stari prašiči 9-125 Din, 7-9 tednov 225-250, 3-4 mesece 360-450, 5-7 mesecev 480-500, 8-10 mesecev 580-700, 1 leto stari 1.000-1.400, 1 kg žive teže 10-12,50, 1 kg mrte teže 16-18 Din. —

Vprašanje kronskih vpokojencev

je rešil v petek 62 letni kronski vpokojenec železnice Adolf Salaba, stanujoč v Smetanovi ulici. Ukvarjajoč se s sladkimi nadami na davno obljubljeno razliko in izenačenje je vzel vrv in — se obesil. Pozvana pomoč je seveda prišla prepozno. Obupanega reveža, ki se je v resnici vedno tolažil z upanjem na boljše pokojnino, so v nedeljo pokopali, kakor se pač pokoplje človek, na čigar mrtvaškem listu stoji stereotipna beležka: »Brez sredstev«. Nekaj zvestih tovarišev je ostankom obupanega starca posodilo zadnjo pot. Naj v miru počiva! —

Policijski drobiž.

Od ponedeljka na torek so bile aretirane tri osebe radi tatvine in radi potepuštva, vloženi pa je bilo samo pet prijav. — Avgust V. se je potikal po mestu brez posla, radi česar so ga odvedli v policijske zapore, danes pa ga bodo poslali v Svečino, kamor je pristojen. — France T. je nagovarjal otroke, naj mu prinesejo iz kurilnice premoga, kar pa je oko postave preprečilo. Krivec je bil radi oohanjkanja dokazov iznuščen.

Rusija in Amerika

RUSKA POLITIKA NAPRAM AMERIKI — NJENI TEMELJI — AMTORG.

Od svojega stalnega dopisnika ing. Šroma, ki biva že dolgo časa v Rusiji, je objavila »Prager Presse« zanimiv članek pod naslovom »Direktion: U. S. A.« Ta članek razpravlja o stikih med rusko sovjetsko in med ameriško unijo. Kljub izrazitemu primeru dveh nasprotnih svetov so ti stiki tesnejši in važnejši, kot si mislijo in predstavljajo razne evropske sile.

Rusijo obiskujejo stalno mnogoštevilni ameriški javni delavci vseh panog. Rusijo so obiskali tudi mnogi ameriški senatorji in stalni ameriški novinarski kader v Moskvi je od vseh drugih narodov in držav najmočnejši. Prve in najmočnejše delegacije intelektualcev in podjetnikov so prišle v Rusijo iz Amerike in večinoma vse so bile tudi sprejete od najvišjih predstavnikov sovjetske oblasti. Že ti stalni obiski so znak posebne politike, katero vodi Rusija napram veliki transoceanski demokraciji. Posebno izrazito je usmeril to politiko že pred dobrima dvema letoma ruski diplomat Rakovskij.

Temelj te politike je jako važen in tudi popolnoma jasen. Rusijo in Ameriko družijo v prvi vrsti antagonizem proti Angliji. V splošnem bi se lahko reklo, da tvori naravno in idejno podlago zblizavanja skupno obojanje osvojevalne politike. Rusija in Amerika sta edini državi, ki ne hlepita po kolonijah. Nadalje gleda Rusija ravno tako kakor Amerika na evropske razmere le kot opazovalec, ko ni včlanjena v Društvo narodov. Pri uvajanju in poglabljanju stikov se dela od obeh strani brez vsake sentimentalnosti in resnem in praktičnem smislu. V Ameriki se je že dosti

važnih osebnosti — tako n. pr. senator Borah — izjavilo za formalno priznanje sovjetske Rusije, a ko ti predlogi niso prodrli v političnih krogih in v javnosti, ni bilo radi tega v Rusiji prav nobenega razburjenja. V gospodarskih in trgovskih zvezah ni bilo nobenega zastoja.

Te zveze naraščajo stalno. Amerika je že davno izpodrinila Anglijo na ruskih tržiščih. Ker velike bombažne plantaže v Turkestanu in na muganski stepi še nimajo dovolj vodne sile, se steka v Ameriko za bombaž letno okroglo 30 milijonov dolarjev. Razne ameriške koncesije delujejo v Rusiji z velikim uspehom. V Newyorcu posluje velika rusko-ameriška podjetniška in trgovska družba »Amtorg«. V stalnih in dobrih poslovnih zvezah sta tudi ruski nafta-sindikati in Standard Oil. Podpredsednik rusko-ameriške trgovske zbornice mr. Sniith biva stalno v Moskvi.

V najkrajšem času bo prišlo do velikih in dolgotrajnih ameriških kreditov in do trajnega sodelovanja ameriških velepodjetnikov pri najvažnejših ruskih industrijskih načrtih. Par let se je ameriški velekapital izogibal Rusije, češ, da nima nobenega jamstva za svojo lastnino. Newyorška banka National City, ki je stala na čelu organizacije lastnikov nekdanjih carističnih obligacij, je pa nenkrat odklonila svoj pristop v odbor mednarodne zveze ruskih pred- in medvojnih upnikov v Londonu. V tem odboru so zastopani celo Nemci kljub svoji pogodbi z Rusijo.

Splošno se pričakuje, da bodo zadeve ameriških upnikov v kratkem rešene na poseben način in da bo potem sledilo ameriško de jure priznanje Rusije.

Volitve v Rusiji

ZNACILNA POROČILA SOVJETSKEGA TISKA O RASTOČEM NEZADOVOLJSTVU MED KMETI IN DELAVCI.

Sovjetsko časopisje se zadnje čase mnogo bavi s pojavi, ki jih je opazovati v ruskem narodu, zlasti med kmečkim ljudstvom. Nezadovoljstvo seljstva se je doslej kazalo samo v pasivni resistenci. Danes pa se Rusija pripravlja na nove volitve v sovjete in med kmečkim ljudstvom se je pojavilo nenavadno živahno volilno gibanje. Sovjetski listi »Izvestija«, »Pravda« in »Rdeče novine« opisujejo to predvolilno atmosfero ter imenujejo gibanje kmetov »nastop silnih mužikov«. Premožni kmetovalci, posebno med Ukrajinci, hočejo ustanoviti edinstveno »narodno fronto« za volitve sovjeto. Po celi Rusiji se zbirajo podpisi za deklaracijo, ki zahteva, da se v sovjete izvolijo »močni kmetovalci«. Na Krimu agitatorji javno govorijo, da je ta volilna borba zadnja. Kmetje pa govorijo, da niso zadovoljni z delom Vseruskega osrednjega izvršilnega odbora in sovjetske vlade. Nove volitve so dale širokemu kmetškemu pokretu možnost, da vedno bolj odkrito in smelo kritizira razmere v sovjetski zvezi. To je v sovjetski Rusiji, kjer ni svobode mišljenja, pač razumeti kot izraz globokega nezadovoljstva, ki je nastalo radi neznošnih go-

spodarskih razmer.

Na nezadovoljstvu z gospodarskimi prilikami, temelji tudi drugo veliko gibanje, ki pa se širi najbolj med delavstvom: antisemitsko. Tudi o tem objavlja sovjetsko časopisje alarmantne vesti. Tam, kjer bi človek mislil, da je sovjetski režim najbolj trden, v tovarnah, med delavstvom, se pojavlja sovražno razpoloženje proti židom; zgodilo se je že nešteto slučajev, da so delavci pregnali svoje židovske tovariše. Moskovska »Pravda« trdi, da je vsa Bela Rusija »okužena z antisemitizmom«, celo komunistične organizacije. Sovjetski tisk sam priznava, da to ni samo posledica splošnega sovražstva do židov, ampak odpor širokih slojev prebivalstva proti sovjetski gospodarski politiki, kateri na čelu stoje židi. Antisemitizem je danes v sovjetski Rusiji bistveni del razredne borbe in je zlasti tudi močen na vasi.

Vsekakor so to značilni pojavi, ki kažejo, da so se ogromne mase ruskega naroda, ki so doslej nekako letargično prenašale diktaturo nekaj posameznikov, kateri so si znali v rdeči armadi ustvariti močno zaslombo, razgibale in da hočejo zopet same odločati o svoji usodi.

Hrabri toda prostaški admiral

Ko je Anglija napovedala Nemčiji vojno, so bile centralne sile uverjene, da vojna napoved s strani Anglije ne more v ničemer škodovati dobro oboroženi Nemčiji, češ, kaj so napram nam taki »pomorski kramarji«. Nemci niso računali, da so ravno ti kramarji zadali Napoleonu smrtni udarec, ki tudi najbrž ni na nje niti računal. Za časa Napoleonovih bojev z Angleži je zgodovina za beležila zanimivo anekdoto. Mesec dni pred bitko pri Waterloo se je vršila na morju ogorčena bitka, med fregato francoskega vice-admirala Colleta in oddelkom angleške mornarice. Med bitko so Angleži pozvali Francoze, ki so bili številčno šibkejši, naj se udajo. Hrabri admiral Collet pa je odgovoril prav na kratko, samo s tremi besedami, ki jih dostojnost ne dovoli izpisati. Nato se je bitka nadaljevala in Collet je ukazal, naj se njegov brod potopi, kajti poraz je bil

neizogiben. Sam je skočil v razpenjene valove, toda Angleži so ga izvlekli še živega na krov in mu vrnili meč. Angleški komandant mu je dejal: »Obdržite meč, hrabri general, dostojni ste, da ga nosite. Nenavaden junak ste v borbi, pa tudi — nenavaden prostak v odgovorih.«

Žrtvu dvoboja

Pred dnevi sta se v Varšavi s samokresi dvobojevala ravnatelj kreditne banke dr. Savacki in novinar Vojkijevič, ki je svojega nasprotnika smrtno zadel v sence. Ravnatelj je bil na mestu mrtev. Dvoboj je vzbudil v mestu veliko senzacijo, zlasti ker je vzrok neznan. Dr. Savacki je bil znana osebnost v finančnih krogih prestolice. Bil je poročen s hčerko bivšega ministra za Galicijo in je bil splošno priljubljen. Ves varšavski tisk zahteva, da se prepoved dvoboja uzakoni.

Ugrabljen ženo Čang-Kaj-Seka

Million dolarjev odkupnine.

Ugled kitajskih nacionalistov je močno narastel, odkar so po zmagovitih bojih prevzeli oblast v svoje roke. Toda čim bolj narašča njihov ugled med prebivalstvom, toliko manj ugleda uživajo med bivšim vojaštvom, ki so ga nacionalisti demobilizirali. Bivše vojaštvo se prepušča bedi in pomanjkanju ter je prisiljeno, da se preživlja kakor ve in zna. Ker je brezposelnost na Kitajskem v zadnjih letih močno narastla, je izključeno, da bi številno vojaštvo dobilo služek, radi česar se organizirajo v razbojniške tolpe, ki plenijo po deželi. Vojaki-razbojniki so s svojimi grozodejstvi zasenčili zločine svojih prednikov, kajti vajeni ubijanja, so nadvse krvoločni in drzni. Da je temu v resnici tako, dokazuje zločin, ki so ga izvršili na rovaš svojega bivšega vrhovnega šefa, generalisima in sedanega šefa nacionalistične vlade Čang-Kaj-Seka. General Čang-Kaj-Sek je zelo bogat, kar seveda njegovim vojakom ni ostalo prikrito. Ugrabili so mu ženo in zahtevajo ogromno vsoto za odkupnino dragocenega plena.

Generalovo ženo so zločinci ugrabili na drzen in zelo originalen način. Kupili so avtomobil, ki je bil popolnoma enak njenemu avtomobilu in maskirali šoferja, tako da je tudi njegova zunanost bila sorodna oni generalovega šoferja. Zgodaj zjutraj se je gospa odpeljala v bolnico k svojim tovarišicam, od koder je poslala šoferja domov, na njegovo mesto pa je privozil razbojniški avtomobil, v katerega je gospa mirno vstopila, ne da bi slutila, kaj jo čaka v naslednjih trenutkih. Ko je opazila, da je avto krenil v napačno smer, je pričela kričati, a bilo je prepozno. Avto je zdrnil iz mesta in za razočarano potnico ni bilo več rešitve. Zunaj mesta so prisledili v avto še drugi razbojniki, ki so bili napram dami zelo vljudni, za vsak slučaj pa so imeli pripravljene samokrese. Naslednjega dne je obiskal Čang-Kaj-Seka elegantno oblečen moški, ki mu je predložil prošnjo za odkupnino. General se je začudil nad drznostjo zločincev in vprašal odposlanca, kako si drzne priti k njemu. Odposlanec pa je mirno odgovoril: »Ako jutri ne bom pri svojih ljudeh, je usoda vaše žene zapečatená za vedno!« General je dobro razumel svarilo in odkupil svobodo žene za milijon dolarjev.

Samomor pred sodniki

Pred berlinskim sodiščem se je zagovarjala mlada knjigovodkinja, ki je oškodovala neko podjetje za 680 mark. Državno pravdnštvo jo je obsodilo na 14 dni zapore in 200 mark globe. Na vprašanje predsednika sodišča, ali je s kaznijo zadovoljna, je odgovorila: »Kričala sem in kazen zaslužim.« Predno so jo odvedli v zapore, se je krikoma zrušila na tla. Priskočili so slugi in ji iztrgali iz rok tubo s praškom, s katerim je hotela izvršiti samoorm. Zdravnik je ugotovil, da si je hotela končati življenje s štrupom, ki se uporablja za pokončevanje podgan. Mlado samomorilko so takoj nato prepeljali v bolnico, vendar ni upanja, da ostane pri življenju.

Otrok z repom

V mestu Knovzvilen v severni Ameriki se je rodilo dekletce z repom, dolgim šest palcev. Znanstveniki so doslej ugotovili le 25 takšnih slučajev. Najdaljši rep je imel neki deček v francoski Indokini. Dr. A. Schultz, profesor za antropologijo in J. Hopkinse, član Carnegijevega instituta v Washingtonu, trdita, da ima vsak človek v embrijalnem stadiju rep, dolg eno šestino telesa. Pred porodom rep izgine, pozna pa se sled samo na hrbtenici. Rep ima le redko kdo, vendar ni nič neprirodnega.

Nov polet preko Oceana

Nemški konstruktor Rohrbach in pilot Steindorf pripravljata polet čez Atlantski ocean. Na Silvestrovo bosta smela letalca izvedla poizkus na hidroplanu »Rostra«, ki ga je konstruiral Rohrbach. Letela bosta po južni poti preko Azorov. Aparat je soliden in ima dva motorja z 900 HP skupne moči.

Sport

Železničarji v Ljubljani.

V nedeljo bo mariborsko moštvo SK Železničar odigralo v Ljubljani revanžno tekmo s prvakom Slovenije ASK Primorjem.

ISSK Maribor — nogometni odsek

Drevi ob 20. prva telovadna ura članov v telovadnici meščanske šole v Cankarjevi ulici. Udeležba obvezna za vse nogometaše mladine rezerve in prvega moštva. — Načelnik.

Zanimivosti od vsepovsod.

V sarajevski nogometni podzvezi je končno napravljen red. Tako vsaj je podoba na zunaj. Tudi dni se je vršila izredna glavna skupščina, na kateri so bili pristaši skupine Slavija—Hajduk v silni večini 18:7 napram dosedanjim gospodarjem podzveze — Saškovec. — Jesenski prvak prve profes. nogom. lige na Dunaju je postal Sportklub, ki je sedaj najboljši klub na Dunaju. — Nogometni sodniki so imeli v nedeljo težak dan. V Zagrebu je bil premlaten vodja tekme Zagreb—Ilirija (drugorazredna kluba) po samih igralcih. V Budimpešti se je vršila tekma Bastya—FTC, pri kateri je vodila Bastya (!) 1:0. Proti koncu igre je došlo do pretepev na igrišču in je bil celo sodnik napaden po gledalcih. Moral je zato predčasno prekiniti igro. Tudi v Gradcu je bilo nekaj podobnega pri tekmi GAK—Sportklub. V drugem polčasu so postali igralci tako surovi, da je morala biti tekma že v 15. min. zaključena. — Naslov jesenskega prvaka v Budimpešti je zagotovljen Hungariji. — Meddržavna tekma v boksu Avstrija - ČSR je izpadla 9:7 za Nemce.

Sokolstvo

Sokol Stencil. Vkljub vsem slavnostnim prireditvam, ki so se vršile v Mariboru ob 10letnici ujedinjenja, ne smemo prezreti prireditve 1. decembra Sokola v Studencih v proslavo omenjenega narodnega praznika. Studenci smo bili z izvajanjem sporeda, ki nam ga je nudil naš Sokol, prav zadovoljni. Nastopali so vsi oddelki. Otvorili so proslavo najmanjši dečki, ki so se poglobili v vajo z obročem tako samozvestno, ko da so že dovršeni... Tudi deklice so dobro prikazale vajo s šerpami. Moški naraščaj je z veliko sigurnostjo obvladal konja ter zelo lepo izvedel vse žive kipe. Proste vaje, kakor tudi rajanje z žogami ženskega naraščaja so bile efektne, dasiravno je nastopila vsled pomanjkanja prostora samo četvorica. Slavnostni govor staroste je našel v nas velik odmev. — Lepo je uspel tudi Miklavžev večer, ki je bil res družaben skozinsko in se lahko prišteva med najlepše prireditve zadnjega časa v Studencih. Sokol pripravlja sedaj akademijo, ki bo nudila pravi užitek na polju telovadbe. Iz vsega je razvidno, da je geslo našega Sokola, na katerega smo lahko ponosni: delo!

Aparati za merjenje čustev

Amerikanci so brez dvoma najnaprednejši. Že pred leti so izumili aparat za merjenje stopnje ljubezni — amorograf, ki mogoča ugotoviti, ali sta zaročenca v zadostni meri zaljubljena drug v drugega in »godna« za zakon. Sedaj so izmislili celo »ridograf«, aparat za merjenje stopnje veselja in razpoloženja. Aparat je v ameriški družbi zelo priljubljen. Na različnih prireditvah ugotavljajo razpoloženje prisotnih, kar je objavila »Prager Presse« zanimiv človeštvu v mnogem koristil: vsak gledališki ravnatelj bo na podlagi ridografa dokazal, da je hudobni kritik lagal, ko je proglasil premiero za dolgočasno; gostitelj pa bo ugotovil najprikladnejši čas, da pospremi svojega gosta do vrat.

Avtomobil brez koles

Neki ruski inženjer je izumil avtomobil brez koles. Komisija strokovnjakov je pregledala originalen izum, ki ga je iznajditelj krstil »šagohod«, to je priprava, ki hodi. Vozilo se pomika naprej po gibljivih nogah, ki jih poganja motor, vendar je praktično neuporabno.

Teple Thurston:

Sovražnikova žena

Prvi del.

Dolgo je ostal tako. Njena roka mu je gladila lase.

Potem je dvignil glavo ter jo poljubil.

XV.

John Madden se ni vrnil že drugi dan na Irsko. Kljub njegovemu trdnemu prepričanju, da je bil sestanek z Draperjem neuspešen, se je Jani posrečilo, pridržati ga. Kazala je toliko nade, četudi je ni razumel. Saj svoje nade tudi sama ni popolnoma razumela.

Prisluškovala je Draperjevi notranjosti, kakor se prisluškuje pri zaprtih vratih. Napravila si je sicer sliko njegovega značaja. Dvoje njegovih besed se je posebno dobro vtisnilo v njen spomin: »tretji« in »pustolovščina«. Bolj iz nagona kot pa z razuma je na nje reagirala.

»Zakaj ne morete biti potrpežljivi«, je dejala zvečer, ko je spremljala Maddena do vrat. »Kakor roj mušic ste. Zdaj v nadah, naenkrat pa v obupu! Ali ste slepi, da ne vidite žarkov upanja?«

Dala mu je roko, katero je prijel, pa zopet izpustil, kakor človek, ki si ne upa nekaj posedovati. Naglih korakov je odšel ter se zopet vrnil, da ji pove, da mu ne more biti dovolj, če govori z njo samo telefonično.

Ko se je drugič ozrl, je vrata že zaprla. Votel odmev je donel ob hišah. Obstal je ter uprl svoj pogled v hišni zvonec. Še je Jana v bližini. Če bi zvonil, bi takoj prišla in povedal bi ji, kar ga je peklo na duši. A ni zvonil in vso pot je mislil, da je zamudil dragocen trenutek svojega življenja.

Ob dveh je šele Jana zaspala. Četrt pred enajsto je odšel Draper, ob poldvanaajstih je pa za Maddenom zaprla vrata ter ostala sama.

Do tedaj je počival Madden v njenih rokah. Njegov prvi poljub! Drugi je bil,

ko je odhajal. In ves ta čas nista spregovorila besede »ljubezen«. Končno sta govorila o Draperju in povedal ji je, kako se ga je naenkrat polastil čut nasproti ništva, ko je zagledal Amerikanca. Pozneje si tega sam ni znal razložiti.

In potem je šel iz lastnega nagiba. Ni ga zadrževala in on ni bežal, kakor človek, ki se boji, da se ne bi mogel premagovati, temveč odšel je kakor v sanjah.

V podobnem razpoloženju je odšla tudi ona v svojo spalnico ter takoj legla v posteljo. Eno uro in mogoče še dalje je pustila goreti luč. Kaj bi lahko storila za Irsko, za Irsko, ki tvori njeno novo življenje? Pred seboj je videla Draperja, kakoršen je bil. Ugasnila je luč, a tema je ni mogla bolj miriti od luči. V prvi vrsti je napravila temo, ker je ob mislih na Irsko težko gledala luk-suz okrog sebe. Končno je le zaspala in zbudila se je, ko ji je Louisa prinesla čaj.

Takoj in same od sebe so začela zopet delovati misli. Natančno se je na vse spominjala. Naročila je sobarici, naj dobi telefonsko zvezo s hotelom Savoy in z mr. Draperjem. To se je takoj zgodilo in Jana je vzela slušalko v roke.

»Halo — dobro jutro! Upam, da niste začuden radi ranega klicanja. Ne — to je prav. Gotovo sem šla prej k počitku, kakor pa Vi. — O, ti bogati Amerikanci! Menda se jim vse zdi prepoceni. — Da, da, — hvala! V resnem razpoloženju sem. Želela sem z Vami govoriti, dokler še niste »oblekli« svojega razpoloženja. — Da, da! — Rekli ste, da se hočete danes zjutraj odločiti. Prosila bi Vas, da tega ne storite še sedaj — da — meni na ljubo. Počakajte do sobote zvečer. Moj mož se vrne. Rada bi, da z njim prej govorite. — Ne, ne! Ničesar ne vem o tem. On je opazovalec, poln duha objektivnosti in ravno radi tega bi rada, da bi ga spoznali. Mislim, da ste dobili sinoči vtis nekake sentimentalnosti. On kot mirni opazovalec Vam bo vse lahko pokazal v pravi luči. — Torej dobro! V soboto ob petih popoldne na čaj. Na svidenje!«

Pogovor je bil končan. Sobarico, ki je bila še vedno v sobi, je poslala po drugih opravkih in obrnila se je zopet k telefonu. Poklicala je Maddenov hotel. Tokrat je bila kratka.

»Še danes dopoldne se snideva — ob enajstih«, je dejala. »Opravke imam. Pri Woolandu. Ne — nič več. Na svidenje!«

Pa tudi v teh kratkih besedah je bilo nekaj nilega, božajočega. Madden je to občutil.

Ostala sta ves dan skupaj.

XVI.

V soboto popoldne se je vrnil Stephen in našel Jano v postelji.

»Veš, ne počutim se ravno dobro«, mu je rekla.

Sedel je k njej na posteljo. Kakor navadno je bilo v sobi nešteto cvetic. Dišalo je po cvetličnjaku, samo vonj zemlje je manjkal.

Nagnil se je k njej ter jo poljubil na lice.

»Ali pričakuješ obisk? Koga pa?«

»Odkod veš to?«

Sam ni vedel. Ni ji mogel razložiti.

»Nekdo pride, ki ga poznam.«

Radovednosti ni kazal. Njegov molk je bil pa vprašanje.

»Tisti Amerikanec — Draper — ali se spominjaš? Pred kratkim sem Ti rekla, da se bom z njim sestala. — Dicky?«

»Kaj?«

»Če bi bilo v Tvoji moči, Irski pomagati, ali bi storil?«

»Radi tega pride Draper?«

»Da — ali na moje vprašanje nisi odgovoril.«

Smehljaj se je.

»Ali še vedno nisi dognala«, je menil, »da nisem mož dejanj?«

»Saj si me poročil, Dicky.«

»Vprašal sem Te, če me maraš in pritrtila si mi«, je odvrnil.

»Da — ali zakaj si vprašal?«

»Hočeš to vedeti — sedaj po šestih letih?«

»Da.«

Kakor vedno, tako je skušal tudi sedaj prikriti svojo notranjost.

»Dicky, povej mi vendar!«

»Torej — mislim, da je moškemu že prirojen čut za lepoto«. — Njegove besede so bile nekako prisiljene. »Če velja še to za sedanjo generacijo, ne vem. Včasih se mi zdi, da bom nekega lepega dne odkril, da današnja generacija sploh ne šteje. Z njo je kakor z otrokom, ki pride na svet med veliko zakonsko krizo. Živo si lahko predstavljam, da v hiši, kjer si oče in mate mečeta skleda in krožnike na glavo, otrok ne more dobiti pravega pojma o smotru kuhinjskega in jedilnega orodja.«

»Dicky, tvoje šale so dosti vredne.«

»Zakaj?«

»Ker niso nikdar brez resnice. Sedaj pa nadaljuj.«

»Moje prepričanje je pač, da je življenje vprašanje notranje vrednosti. V dokaz ne rabim niti zgodovinskih primerov. Snubil sem Te, ker si zame izrazil one lepote, katere si sam nisem mogel označiti.«

»Torej ne, ker si me ljubil?«

»Ali to, kar sem povedal, je vendar isto z drugimi besedami. To moramo vendar ljubiti, kar smo spoznali za najlepše na svetu.«

Po kratkem molku je vprašal: »Ali želiš, da pridem sem in spoznam tistega Draperja?«

»Seveda! Pridi.«

Malo pred četrto uro je Britton prišel Draperja.

Sedela je med visoko naloženimi blazinami, ko jo je zagledal. Ni bil mož, ki bi lahko podlegel kakemu vtisu, pred njo je pa le občutil nekako pomanjkanje trdnosti in miru. Ženski svet mu ni bil niti malo tuj. V popolnem miru je prenesel še marsikatero rafinirano pripravljeno situacijo. Tokrat mu pa je bilo, kakor da je prelepo žensko presenetil v spanju. Občutil je, da mu je bil naklonjen privileg, katerega še ni bilo deležno poprej zrcalo, ko je čakal pred vratmi.

»Prej nego sem si mislila«, je dejala z nasmehom.

»Kako prej?«

(Dolge prihodnjice.)

Mali oglasi, ki jih je v posredovanju le osebnih naravnih občin: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zemlja, dopolnjevanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

Kupi se

kompletna pisarniška oprema in en dober pisalni stroj. Ponudbe pod »Maribor 29« na upravo. 2355

Orehe

proda J. Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Pod mostom št. 7. (Južna stran Drave). 2366

Popravilo snežnih čevljev in galoš

z najnovejšimi »Rudol« preparati po nizki ceni sprejema Rudolf Monjac, Jurčičeva 9. 2367

Opremljeno sobo

čisto, suho, solnčna stran oddam dvem osebam. Vprašati v Gozdni ulici 7, Magdalensko predmestje. — 2351

Najlepše Božično darilo

je: obleka, perilo itd., katero dobite najceneje pri tvrdki J. Trpin, Maribor. Glavni trg 17. XX

Velika pisalna miza,

dve drugi mizi, zrcalo, vse iz hrastovega lesa na prodaj. Vprašati: Krekova ulica 8, I. nadstr. desno. 2358

Gramofon

rabljen, pa tudi lahko starejše preproste oblike se kupi takoj. Naslov z navodbo cene na upravo lista pod šifro »Gramofon«. 2364

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Prillično stanovanje

s sobo in kuhinjo v mestu, mesečna najemina 200 Din dobi oni, ki plača najemino za eno leto naprej. Pismene ponudbe pod »Stanovanje« na upravo lista. 2357

Spomnite se CMD!

Prodaja gozdnega posestva z lastnim lovom.

Prodaja se pod ugodnimi pogoji posestvo v izmeri čez 200 oralov z lastnim lovom (od tega okoli 185 oralov gozda) z hišo in gospodarskimi poslopji ter z kompletnim inventarjem vred. Pismene ponudbe na poštni predal št. 59 glavne pošte v Mariboru. 2366

Novi črni ženski plašč

s krznom ceneno na prodaj. Vprašati: Tomšičev drevored št. 30. — 2352

Lepo zračno sobo

opremljeno oddam takoj. Naslov po ve uprava lista. 2353

Grajski kino išče

slugo

za pospravljanje kina. Nastop takoj. Prijave v Majstrovski 19, predpoldne od 8. do 12. ure. 2361

Grajski kino išče

praktikanta

k aparatu. Prijave v Majstrovski 19, predpoldne od 8. do 12. ure. 2362

Globoko užaloščen naznanjam v svojem, kakor tudi v imenu družin Lackner, Broše, Novšak, Hrašovec in Jug, da je moja dobra in iskreno ljubljenca sestra, gospa

Hrašovec Milica, roj. Lackner

po dolgi in mučni bolezni dne 10. dec. 1928 mirno in Bogu vdano preminula.

Zemljski ostanki predrage pokojnice se položijo k večnemu počitku v sredo dne 12. t. m. ob ¼4. uri popoldne na Pobreškem pokopališču.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v četrtek 13. t. m. ob 7. uri zjutraj v stolni cerkvi.

2368

HRAŠOVEC LOJZE.

Krasno izdelane

TRENCHCOATE

Iz čisto volnenega, najfinejšega blaga, opremljene s prvovrstno podlogo iz velblodove dlake, ki se da tudi odstraniti, kupite garantirano cenejše kakor pa na Dunaju in v Gradcu pri tvrdki

L. ORNIK, Koroška cesta 9.

Ne rabite ne površnika, ne zimskega in ne dežnega plašča.

TRENCHCOAT NADOMEŠČA VSE!

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Naznanilo otvoritve!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem

otvoril mesarijo
na Betnavski cesti števil. 47

Prodajal bom prva govedino po brezkonkurenčnih cenah. Prizadeval si bom, da bom cenj. odjemalce točno in solidno postregel ter se priporočam k obisku. 2363

Fidler Jernej, mesar

Najprimernejša

BOŽIČNA DARILA

Izvanredna prilika se Vam nudi, da kupite kot darilo garantirano

14. karatno zlato nalivno pero,

izvirstne kakovosti, katero Vam pošljem franko, ako pošlete Din 50.— naprej. Navesti je treba le ako želite pero z ostro, manj ostro, malo topo ali močno topo končico. Izrabite to izvanredno ugodno priliko, ker vem, da boste isto vsakomur priporočali. Pero je v cenj brez konkurence in imam edini samoprodajo za celo Slovenijo. Zahtevajte isto tudi v domačih trgovinah.

EKSPORT IN VELETRGOVINA 2318

VILKO WEIXL, MARIBOR